

KBs Franciscus Woerden

Protocol
grensoverschrijdend
gedrag

2019 2020

Esther van der Werf

Inhoud

Inleiding.....	1
Wat verstaat KBs Franciscus onder grensoverschrijdend gedrag?.....	2
Mogelijkheden tot time out.....	2
Vrijwillige time out.....	2
Onvrijwillige time out.....	2
Wat doet school bij grensoverschrijdend gedrag van kinderen?	3
Bij het stoppen van agressie en geweld of bij het niet willen luisteren	3
Bij zeer agressief en gewelddadig gedrag en bij herhaling agressief en gewelddadig gedrag; bij niet te doorbreken niet te willen luisteren	3
Time-outprocedures bij onvrijwillige time-out.....	3
Onvrijwillige time out.....	4
Time-out 1: 15 minuten	4
Time-out 2: 1 uur	4
Time-out 3: halve dag	4
Time-out 4: hele dag.....	5
Schorsing.....	5
Direct overgaan op schorsing-verwijdering	5
Bijlage 1 Stappenplan grensoverschrijdend gedrag.....	6
Bijlage 2 Oeps formulier.....	8

Inleiding

Op KBs Franciscus gelden algemene gedragsregels voor leerlingen, leerkrachten, ouders, schoolleiding en andere medewerkers. Wanneer wij spreken van grensoverschrijdend gedrag dan bedoelen wij gedrag dat erop gericht is iemand te kwetsen en het zich herhaaldelijk voordoet. Het algemene beleid is gericht op een positieve benadering van kinderen om hun gedrag te sturen en te corrigeren. Wij zijn een Kanjerschool en er bestaat geen enkel excuus voor wangedrag. Dit protocol zal bijdragen aan een veilig schoolklimaat voor iedereen. Door duidelijkheid te scheppen gaat er ook een preventieve werking vanuit.

Vanuit het programma Kanjertraining dat wij schoolbreed volgen, zijn de gedragsverwachtingen van leerkrachten, ouders en kinderen duidelijk. Dit programma benoemt welk gedrag gewenst is en ongewenst is. De leerlingen krijgen duidelijk handvatten om zelf invloed uit te oefenen op hun gedrag.

Bij ongewenst gedrag volgen wij het stappenplan grensoverschrijdend gedrag. (Bijlage 1) Dit stappenplan geldt voor alle schoolse situaties; dus ook tijdens bv de gymlessen in de sporthal.

Wat verstaat KBs Franciscus onder grensoverschrijdend gedrag?

- **Fysieke agressie of geweld:** Het uitoefenen van elke vorm van feitelijk geweld op of gericht tegen het lichaam van een ander. Het ongewenst aanraken van een ander of non-verbaal dreigen hiermee.
- **Verbale of schriftelijke agressie of geweld:** Het mondeling of schriftelijk (brief, SMS, Whatsapp, Snapchat en andere social media, etc.) (be)dreigen, (seksueel) intimideren, discrimineren, pesten of uitschelden van een persoon.
- **Vernieling en vandalisme:** Het gericht kapotmaken van materialen of het kapotmaken van materialen in combinatie met fysieke agressie en geweld.
- **Niet luisteren:** Niet luisteren kan ook bijdragen aan een onveilig klimaat. Doordat er niet geluisterd wordt, kan een sfeer ontstaan waarin anderen zich niet prettig voelen. Het gaat hier om met name om het niet opvolgen van instructies of weigeren te luisteren naar wat er gezegd wordt.

Mogelijkheden tot time out.

Vrijwillige time out

Iedere groep heeft een vaste afkoelplek, waar kinderen naar toe kunnen gaan om op die manier uit een situatie te stappen en tot rust te komen (max 15 minuten). Op deze plek mogen ze niet gestoord worden door de andere leerlingen. Op deze plek staat een kookwekker; een leerling kan hier maximaal 15 minuten zitten.

Onvrijwillige time out

Wanneer een leerling wegens grensoverschrijdend gedrag een time-out buiten de groep krijgt van de leerkracht gelden andere regels.

De time-out buiten de groep duurt 15 minuten, de leerling vult een "oepsformulier" in ter reflectie. (bijlage 2) Het kind vraagt na 15 minuten aan de leerkracht of het weer in de groep mag komen. Wanneer het kind nog te boos is om weer in de groep terug te komen wordt de time-out met 15 minuten verlengd.

Deze time out tijd wordt na schooltijd ingehaald. Het kind maakt dan schoolwerk en wordt er een gesprek gevoerd over het *gebeurde*. *Bij een time-out buiten de groep belt het kind in het bijzijn van de leerkracht zelf* de ouders om te vertellen dat hij of zij een time-out heeft gekregen en daarom later thuiskomt. Het "oepsformulier" wordt meegegeven naar huis. Dit wordt de volgende dag, met een handtekening van de ouders, ingeleverd bij de leerkracht.

Consequenties van de time-out buiten de groep.

De time-out tijd is gemiste lestijd en wordt na lestijd ingehaald. De gemiste lestijd kan ook op een andere dag in de week worden ingehaald (bijvoorbeeld i.v.m. zeer dringende afspraken van het kind na schooltijd zoals bv doktersbezoek of i.v.m. een overleg van de leerkracht/pedagogisch medewerker). Als het kind drie keer binnen korte tijd naar de time-out buiten de groep is gestuurd heeft de leerkracht een gesprek met de ouder(s) en met het kind. Korte tijd is voor kinderen in de onderbouw twee weken, voor kinderen in de midden- en bovenbouw vier weken. Indien deze gesprekken geen effect hebben treedt het schorsing- en verwijderingsbeleid van stichting Kalisto in werking.

Wat doet school bij grensoverschrijdend gedrag van kinderen?

Bij het stoppen van agressie en geweld of bij het niet willen luisteren

1. De leerkracht stopt het ongewenste gedrag door heldere eenduidige instructies (zie bijlage 1; stappenplan Kanjertraining). Eventueel wordt de leerling uit de situatie gehaald, waardoor de leerling tot rust kan komen en een onveilige situatie opgeheven wordt (Time-out 1). Hierbij kan het nodig zijn de leerling stevig beet te pakken.
2. De leerkracht gaat in het gesprek met de betreffende leerling en het eventuele slachtoffer (tenzij gericht op de leerkracht) en probeert in een gezamenlijk gesprek het onderliggende conflict op te lossen om zo herhaling te voorkomen.
3. De leerkracht sanctioneert het gedrag van de leerling.
4. De leerkracht bespreekt/ mailt (liefst diezelfde dag) het grensoverschrijdende gedrag met/ aan ouders/verzorgers en geeft aan hoe e.e.a. afgehandeld is.
5. De leerkracht registreert het voorval in Parnassys onder notitienaam: Registratie grensoverschrijdend gedrag.
6. De leerkracht meldt het voorval aan de directie

Bij zeer agressief en gewelddadig gedrag en bij herhaling agressief en gewelddadig gedrag; bij niet te doorbreken niet te willen luisteren

1. Afhankelijk van de ernst van het geweld kan de leerling ook meteen een "time-out" (Time-out 2 starten) krijgen. Dit houdt in dat de leerling tijdelijk geplaatst wordt op de afkoelplek, een andere afgesproken time-outplaats of een andere groep. Is dit geen optie (ter beoordeling van de school), of betreft het een niet te doorbreken vorm van niet willen luisteren, dan wordt de leerling voor de rest van de dag naar huis gestuurd. De ouders van de leerling worden telefonisch op de hoogte gesteld en verzocht om de leerling direct op te halen.
2. Eventueel wordt de leerling afgezonderd om tot rust te komen.
3. De leerkracht en/ of directie stelt ouders mondeling én schriftelijk op de hoogte en dit wordt opgenomen in het leerling dossier onder notitienaam: Registratie grensoverschrijdend gedrag.
3. Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek.
4. Bij een volgend incident van fysiek/verbaal geweld /vernieling wordt de leerling gedurende een gehele dag in een time-outplaats of een andere groep geplaatst. (Time-out 4 starten = interne schorsing). De leerkracht en/ of directie stelt ouders mondeling én schriftelijk op de hoogte en dit wordt opgenomen in het leerling dossier. Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek.
5. Inschakelen externe hulpverlening (indien er nog geen hulpverlening is).
6. Samenwerkingsverband Passenderwijs kan ingeschakeld worden bij handelingsverlegenheid van de school. Wanneer ouders geen toestemming hiervoor geven, kunnen wij anoniem een casus bespreken met Passenderwijs. Indien nodig zullen we overgaan tot melding bij Veilig Thuis en volgen we de landelijke meldcode.
7. Samenwerkingsverband Passenderwijs moet ingeschakeld worden wanneer de leerling een vanwege de problematiek een thuiszitter dreigt te worden.

Time-outprocedures bij onvrijwillige time-out.

Voor alle time out procedures geldt dat de leerling een "oepsformulier" ter reflectie invult.

Onvrijwillige time out

Wanneer een leerling wegens grensoverschrijdend gedrag een time-out buiten de groep krijgt van de leerkracht gelden de volgende regels.

Time-out 1: 15 minuten

De time-out buiten de groep duurt 15 minuten, de leerling vult een "oepsformulier" in ter reflectie. (bijlage 2) Het kind vraagt na 15 minuten aan de leerkracht of het weer in de groep mag komen. Wanneer het kind nog te boos is om weer in de groep terug te komen wordt de time-out met 15 minuten verlengd. Deze time-out tijd wordt na schooltijd ingehaald. Het kind maakt dan schoolwerk en wordt er een gesprek gevoerd over het *gebeurde*. *Bij een time-out buiten de groep belt het kind in het bijzijn van de leerkracht zelf de ouders om te vertellen dat hij of zij een time-out heeft gekregen en daarom later thuiskomt.* Het "oepsformulier" wordt meegegeven naar huis. Dit wordt de volgende dag, met een handtekening van de ouders, ingeleverd bij de leerkracht.

Time-out 2: 1 uur

De leerling wordt ten minste 1 uur uit de klas verwijderd en komt onder toezicht van een ander personeelslid. Procedure time-out 2:

- Oepsformulier invullen door leerling en mee naar huis ter ondertekening;
- Directie wordt geïnformeerd;
- Ouders/verzorgers worden telefonisch door de leerkracht op de hoogte gesteld en zonodig uitgenodigd voor een gesprek;
- Notitie in Parnassys (leerling dossier): onder notitienaam: Registratie grensoverschrijdend gedrag.
- Er wordt contact tussen 'dader' en 'slachtoffer' gelegd met als doel te komen tot 'herstel'. Tenzij het zich richt tot de leerkracht en/of gehele klas, dan herstelgesprek met leerkracht.
- Er worden afspraken gemaakt met/tussen de leerling(en). Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door leerling, ouders en school én opgenomen in het leerling dossier.

Time-out 3: halve dag

De leerling wordt ten minste een volledig dagdeel (ochtend of middag) uit de klas verwijderd en komt onder toezicht van een ander personeelslid.

Procedure time-out 3:

- Time-out 3 wordt in werking gesteld als het gedrag zich heeft herhaald binnen een termijn van 8 weken na incident 1. Indien de periode langer is dan 8 weken, wordt het incident behandeld als time-out 1;
- Directie wordt geïnformeerd;
- Oepsformulier invullen door leerling en mee naar huis ter ondertekening;
- Ouders/verzorgers worden telefonisch door de directie op de hoogte gesteld en uitgenodigd voor een gesprek;
- Het protocol Grensoverschrijdend gedrag wordt aan ouders overhandigd en besproken;
- Tweede notitie in ParnasSys (leerling dossier): registratie grensoverschrijdend gedrag
- Er wordt contact tussen 'dader' en 'slachtoffer' gelegd met als doel te komen tot 'herstel'. Tenzij het zich richt tot de leerkracht en/of gehele klas, dan herstelgesprek met leerkracht.
- Er worden afspraken gemaakt met/tussen de leerling(en). Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door leerling, ouders en school én opgenomen in het leerling dossier.

Time-out 4: hele dag

- Time-out 3 wordt in werking gesteld als het gedrag zich heeft herhaald binnen een termijn na time-out 3, onafhankelijk van het tussenliggende termijn;
- Directie wordt geïnformeerd;
- Oepsformulier invullen door leerling en mee naar huis ter ondertekening;
- Ouders/verzorgers worden telefonisch door de directie op de hoogte gesteld en uitgenodigd voor een gesprek;
- Derde notitie in ParnasSys (leerling dossier): registratie grensoverschrijdend gedrag
- Er wordt contact tussen 'dader' en 'slachtoffer' gelegd met als doel te komen tot 'herstel'. Tenzij het zich richt tot de leerkracht en/of gehele klas, dan herstelgesprek met leerkracht.
- Er worden afspraken gemaakt met/tussen de leerling(en). Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door leerling, ouders en school én opgenomen in het leerling dossier.
- Het bestuur en de leerplichtambtenaar worden geïnformeerd.

Schorsing

- Bij een herhalend incident na time-out 4, wordt er gehandeld naar het schorsing- en verwijderingsprotocol van Stichting Kalisto te vinden in de schoolgids op de website;
- Directie wordt geïnformeerd;
- Oepsformulier invullen door leerling en mee naar huis ter ondertekening;
- Ouders/verzorgers worden telefonisch door de directie op de hoogte gesteld en uitgenodigd voor een gesprek;
- Directie doet melding bij college van bestuur van Stichting Kalisto en de leerplichtambtenaar van gemeente Woerden;
- Vierde notitie in Parnasys (leerling dossier): registratie grensoverschrijdend gedrag.

Direct overgaan op schorsing-verwijdering

Wij gaan over tot (directe) schorsing wanneer een leerling of ouder/verzorger zich schuldig maakt aan een ernstig incident. Onder een ernstig incident verstaat de school:

- Voortdurend storend en/of agressief gedrag van de leerling. Dit kan een belemmering veroorzaken voor het onderwijs aan de overige leerlingen en een gevaar voor de overige leerlingen vormen.
- Bedreigend of agressief gedrag van ouders/verzorgers van de leerling. Zo lang dit verbaal is, is van belang hierbij dat het aannemelijk is, dat herhaling niet is uitgesloten. Er is gegronde vrees voor de veiligheid van het personeel of andere leerlingen of voor de ongestoorde voortgang van het onderwijs.

Andere gronden tot schorsing en verwijdering kunnen zijn:

- School kan niet langer voldoen aan de zorgbehoefte van de leerling.
- Niet kunnen instemmen met de gedragsregels die door school zijn vastgesteld en vermeld in de schoolgids en/of schoolkalender (zijnde een aanvulling op de schoolgids.)
- Vertrouwensbreuk met ouders, waarbij ouders hebben aangegeven in gesprek, gedrag of handelen, dat zij geen vertrouwen meer hebben in de school, voortvloeiend uit handelingen en afspraken, zoals beschreven in dit protocol. Wanneer dit punt is bereikt, kan in overleg met ouders, een kort tijdelijke observatieplek op een andere school gezocht worden in samenwerking met het Kalisto bestuur en Passenderwijs.

Bijlage 1 Stappenplan grensoverschrijdend gedrag

Stap 1 t/m 4

1. Benoem het gedrag waar je last van hebt "Ik zie dat ik hoor dat....."

En wat het met je/de klas doet (gevoel)

"ik merk dat het "ik heb last van... , ik vind het storend dat..."

2. "Is het je bedoeling om... (wat doet het met je)?" of "wil je daarmee stoppen? (gewenst gedrag benoemen)"

Nee -> "fijn dat dacht ik al, stop er dan maar mee"
"hoe ga je het de volgende keer anders doen?"
"wat spreken we af?"

Ja-> "Meen je dat?"
"Blijf je hiermee doorgaan?"
VERBAZING TONEN

Bij ja;

3. Leiderstaal

- "Kijk me aan", Ik wil dat je nu..."
- "Stoppen nu"
- "Hier geven ...(materiaal)"
- "Je hebt nu de keus

Je luistert naar mij

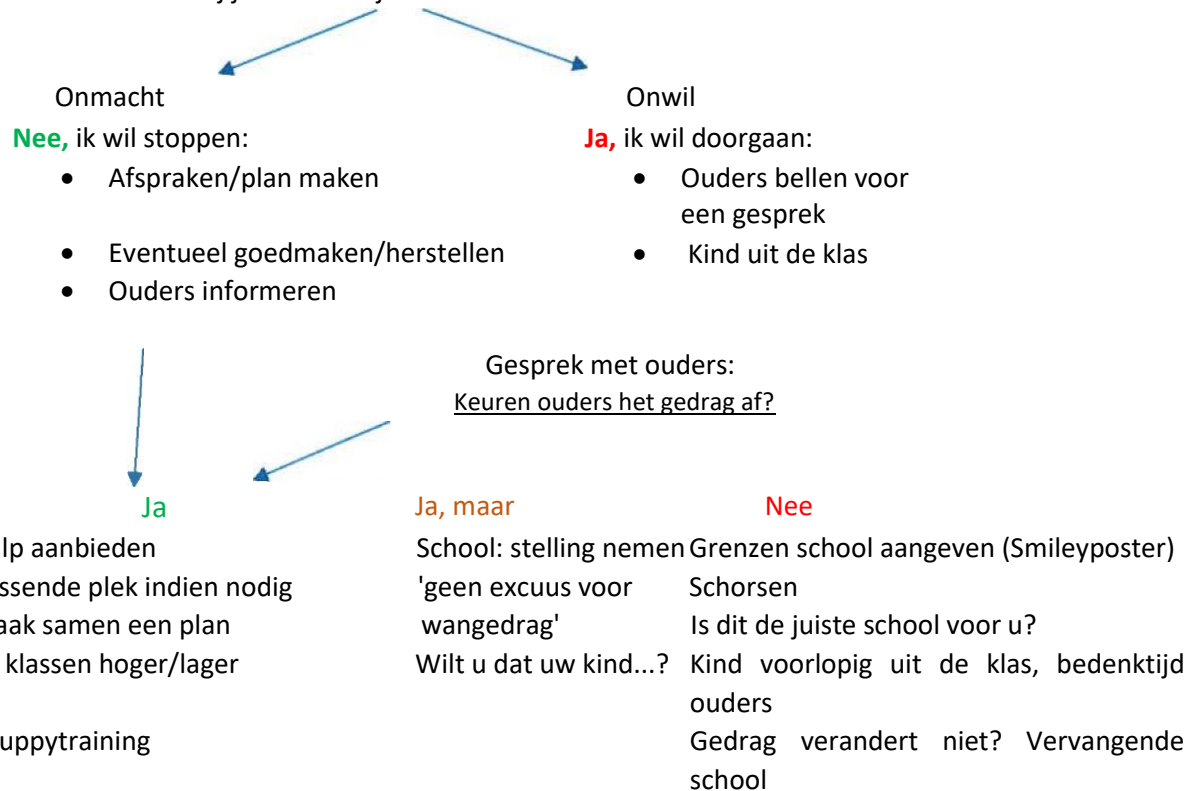
Consequentie

- Bij consequentie, ook daadwerkelijk uitvoeren
- Dicht bij je laten zitten
- "Ik spreek je straks.. (na schooltijd/pauze)"
- Afkoelplek- time- out plek
- Uit de klas (eventueel hulp van collega/directie)
- Ouders bellen

4. In beide keuzes een kind-gesprek voeren. (Buiten lestijd, kind eerst laten afkoelen)

Vraag nogmaals naar BEDOELING

- "Is het jouw bedoeling om hiermee door te gaan?"
- "Wil jij echt dat ik jou zie als....?"

Hoe kan het anders?

Naam:

Wat is er gebeurd?

Wat deed de ander?

Wat deed ik?

Wat was het gevolg van mijn gedrag?

Wat had ik anders kunnen doen?

Als dit weer gebeurt dan .....

Met de meester/juffrouw besproken: ja/nee

Datum:

